Súd:	Správny súd v Košiciach
Spisová značka:	4S/78/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	0924100754
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Radovan Turčík
ECLI:	ECLI:SK:SpSKE:2026:0924100754.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Radovana Turčíka (sudca spravodajca) a členiek JUDr. Renáty Smajdovej a Mgr. Jany Fandákovej, LL.M, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. XX, XXX XX D., právne zastúpeného: Mgr. et Mgr. Dušanom Strakom, advokátom, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Bratislava – ústredie, Námestie slobody 12, 810 05 Bratislava, v konaní o správnej žalobe na preskúmanie opatrenia žalovaného, č. s.: KT/17561/2024, ČRZ: 107538/2024 zo dňa 04.10.2024, takto

r o z h o d o l :

I. Správnu žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému n e p r i z n á v a voči žalobcovi právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

I. Chronológia administratívnych úkonov

1.Žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 08.05.2024 (ďalej ako „žiadosť o právnu pomoc“) adresovanou Centru právnej pomoci, Kancelária Prešov (ďalej ako „prvostupňový orgán verejnej správy“) a doručenou tomuto dňa 09.05.2024, požiadal žalobca o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci „kasačnej sťažnosti proti rozsudku Správneho súdu v Košiciach sp. zn. PO-6S/13/2021 zo dňa 13.03.2024“, kedy súčasťou tejto žiadosti bola aj požiadavka na predbežné poskytnutie právnej pomoci v tejto veci. Prvostupňový orgán verejnej správy svojim rozhodnutím č. KaPO-51394/11333/2024-51955/2024 zo dňa 10.05.2024 žalobcovi predbežne poskytol právnu pomoc, keď na spísanie a podanie kasačnej sťažnosti proti rozsudku Správneho súdu v Košiciach sp. zn. PO-6S/13/2021 zo dňa 13.03.2024 bol určený špecifikovaný advokát. Následne rozhodnutím prvostupňového orgánu verejnej správy č. KaPO-51394/11333/2024-54441/2024 zo dňa 21.05.2024 (ďalej ako „rozhodnutie o prerušení konania“) bolo správne konanie prerušené za účelom, aby žalobca v lehote 10 dní od dňa doručenia rozhodnutia o prerušení konania predložil v ňom špecifikované údaje a doklady. Keďže žalobca, ako žiadateľ o právnu pomoc, požadované údaje a doklady k jeho žiadosti o právnu pomoc v určenej lehote nepredložil, prvostupňový orgán verejnej správy rozhodnutím č. KaPO-51394/11333/2024-74131/2024 zo dňa 03.07.2024 (ďalej ako „prvostupňové rozhodnutie“) s odkazom na ust. § 30 ods. 1 písm. d/ Správneho poriadku, konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci v žalobcovej veci zastavil. Súčasne prvostupňové rozhodnutie konštatovalo, že žalobca bol vopred poučený o možnosti zastavenia konania v prípade nesplnenia si výzvou určených povinností.

2.Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, na ktoré žalovaný reagoval podaním, označeným ako „Vybavenie podnetu“ (ďalej ako opatrenie žalovaného“). V ňom žalovaný vysvetlil, že prvostupňové rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 11.07.2024 do poštového priečinku, kedy

uložením zásielky do poštového priečinku sa uplatnila zákonná fikcia, doručenia prvostupňového rozhodnutia a prvostupňové rozhodnutie sa má považovať za doručené tretí deň od uloženia, t.j. 14.07.2024. Keďže tento deň ale pripadol na deň pracovného pokoja, podľa ust. § 27 ods. 2 Správneho poriadku je dňom doručenia najbližší budúci pracovný deň, t.j. 15.07.2024. Podľa žalovaného v súlade s poučením v prvostupňovom rozhodnutí, bolo proti nemu možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie. Lehota na podanie odvolania vo veci začala plynúť dňa 16.07.2024 a uplynula dňa 30.07.2024. Žalovaný doplnil, že žalobca bol v prvostupňovom rozhodnutí riadne a správne poučený o tom, kedy a kam treba odvolanie podať. Žalovaný preto na základe uvedených faktov konštatoval, že odvolanie zo dňa 19.07.2024, doručené dňa 12.08.2024 v elektronickej podobe bez autorizácie, ktoré bolo v lehote 3 pracovných dní doplnené dňa 14.08.2024 aj v listinnej podobe, bolo podané oneskorene. Za daných procesných okolností sa žalovaný zameral na skúmanie toho, či vo veci neboli naplnené podmienky obnovy konania, resp. podmienky preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania a zistil, že prvostupňové rozhodnutie a procesný postup predchádzajúci jeho vydaniu boli v súlade s platnými právnymi predpismi, kedy prvostupňový orgán verejnej správy vychádzal z úplne a správne zisteného skutkového stavu veci a rešpektoval všetky procesné podmienky ustanovené zákonom. Žalovaný pre komplexnosť uviedol, že v kontexte podmienok prípustnosti obnovy konania alebo preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania neskúmal obsahovú stránku odvolania, ale len postup a procesné podmienky vydania prvostupňového rozhodnutia v súlade ustanoveniami Správneho poriadku a zákona č. 327/2005 Z. z.. Vo veci podľa žalovaného neboli dôvody na obnovu konania v zmysle ust. § 62 Správneho poriadku a ani na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania v zmysle ust. § 65 Správneho poriadku.

II. Správne súdne konanie

3.Správnou žalobou datovanou ku dňu 28.10.2024, doručenou Správnemu súdu v Košiciach (ďalej ako „správny súd“) v ten istý deň emailom bez autorizácie (následne osobne doručenou správnemu súdu dňa 31.10.2024) sa žalobca domáhal zrušenia opatrenia žalovaného a vrátenia veci tomuto na „nové prejednanie a rozhodnutia“. Slovami žalobcu došlo k porušeniu jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalobca uvádza, že Centrum právnej pomoci (ďalej ako „CCP“) mu prideľovalo advokáta od roku 2016 bez prerušenia až doposiaľ, čo je takmer 7 rokov a ubezpečil, že k žiadostiam doložil všetky požadované doklady podľa zákona, ktoré jednoznačne preukázali jeho nárok na pridelenie advokáta na celé konanie. Žalobca namieta, že CPP nevysvetlil, za akým účelom požaduje doklady, ktoré sa danej veci nedotýkajú. V ďalšom obsahu správnej žaloby žalobca hovorí, že nemá žiadnu adresu trvalého pobytu, má len poštovú schránku PO BOX 88, 080 01 Prešov a „trvalý pobyt na večnosť v Božom kráľovstve“. V nadväznosti na to súčasne žiada, aby jemu adresované písomnosti boli zasielané do poštovej schránky PO BOX 88, 080 01 Prešov, alebo k jeho rukám „ako občanovi Božieho Kráľovstva“. Žalobca opisuje, že od 06.02.2013 je na úrade práce, do 25.11.2023 bol občanom v hmotnej núdzi a od 25.11.2023 má pridelený vdovský dôchodok, právoplatný od 05.04.2024. Súčasťou správnej žaloby je aj žalobcov návrh na predvolanie ako svedkov: príslušného „zamestnanca z Úradu práce a Sociálnej poisťovni“, JUDr. Jaroslava Macka, „zodpovedného pracovníka z MSSR“, „pracovníka pošty, ktorý má na starosti schránky na doručenie“, pracovníka, ktorý „zaviedol svojvoľné bez môjho vedomia vraj „adresu trvalého pobytu“ do informačného centra obyvateľstva, ktorá je neplatná“. Žalobca je presvedčený, že splnil všetky podmienky prvostupňového orgánu verejnej správy aj nad rámec zákona.

4.K správnej žalobe sa listom zo dňa 15.08.2025 vyjadril žalovaný. V ňom okrem časovej nadväznosti jednotlivých úkonov správneho konania zopakoval, že prvostupňové rozhodnutie bolo žalobcovi doručované v súlade s ust. § 25 ods. 4 Správneho poriadku a uložené v jeho poštovom priečinku dňa 11.07.2024, pričom žalobca si ho prevzal dňa 29.07.2024, t. j. po viac ako troch dňoch od jeho uloženia v poštovom priečinku. S ohľadom na uvedené sa preto podľa žalovaného uplatnila zákonná fikcia doručenia prvostupňového rozhodnutia a toto sa má považovať za doručené tretí deň od uloženia, t. j. 14.07.2024. Keďže tento deň ale pripadol na deň pracovného pokoja, podľa ust. § 27 ods. 2 Správneho poriadku je dňom doručenia najbližší budúci pracovný deň, t. j. 15.07.2024. Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu začala žalobcovi plynúť nasledujúci deň, t. j. 16.07.2024 a uplynula mu dňa 30.07.2024. Žalovaný uviedol, že dňa 12.08.2024 bolo v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, na e-mailový kontakt CPP, doručené odvolanie označené ako „Odvolanie proti rozhodnutiu pod spis. zn. KaPO-51394 11333 2024-74131 2024 o

zastavení správneho konania“, ktoré bolo v lehote troch pracovných dní, dňa 14.08.2024 doplnené aj v listinnej podobe. Keďže, podľa žalovaného, v poučení prvostupňového rozhodnutia bol žalobca riadne poučený o tom, že proti nemu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia a lehota na podanie odvolania žalobcovi uplynula dňa 30.07.2024, žalovaný mal za preukázané, že odvolanie žalobcu bolo podané oneskorene. V súvislosti so skúmaním, či vo veci nie sú naplnené podmienky obnovy konania, prípadne podmienky preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania, žalovaný dospel k záveru, že v danej veci neboli dôvody na obnovu konania v zmysle § 62 Správneho poriadku a ani na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania v zmysle § 65 Správneho poriadku, o čom žalobcu riadne informoval opatrením (Vybavenie podnetu), ktoré bolo žalobcovi uložené do poštového priečinku dňa 09.10.2024, pričom žalobca si písomnosť prevzal až dňa 19.10.2024. Žalovaný vzhľadom na obsah správnej žaloby si myslí, že žalobca správnou žalobou nenapadá jeho opatrenie, nakoľko nijakým spôsobom nerozporuje jeho postup pri vybavovaní oneskorene podaného odvolania, ani nerozporuje skutočnosť, že jeho odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu bolo podané oneskorene.

5.Žalobca v podaní doručenom správnemu súdu emailom bez autorizácie dňa 22.10.2025 a potom znova osobne dňa 30.10.2025 zotrval na všetkých skutočnostiach prezentovaných v podanej správnej žalobe. Žalobca žiadal zabezpečiť do správneho súdneho konania všetky spisy žalôb proti CPP a MSSR ktoré podal na súd a tiež spisové materiály v špecifikovaných konaniach Okresného súdu Prešov za účelom dokázania, že „CPP kryje organizovaný zločin“. Okruh osôb, ktorých vypočutie v pozícii svedkov žiadal v správnej žalobe, žalobca rozšíril o ďalšie špecifikované osoby.

6.Žalovaný v poslednom jeho vyjadrení datovanom ku dňu 08.12.2025 uviedol, že zotrváva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Predvolanie svedkov uvedených žalobcom žalovaný považuje za neúčelné a nehospodárne a pre rozhodnutie súdu bezpredmetné, kedže ich vypočutím sa nezistia nové skutočnosti.

7.Na predmetné vyjadrenie žalovaného už žalobca nereagoval, čím sa počet vyjadrení účastníkov v tomto správnom súdnom konaní uzavrel.

8.Žalobca bol listom zo dňa 26.09.2025 poučený okrem iného o tom, že si môže na zastupovanie v tejto veci zvoliť kvalifikovaného právneho zástupcu, resp., že môže na zastúpenie v tejto veci (preskúmanie opatrenia žalovaného), požiadať o právnu pomoc CPP. Správny súd dňa 07.05.2026 od prvostupňového orgánu verejnej správy emailom získal informáciu (viď č.l. 193 súdneho spisu), že žalobca o právnu pomoc požiadal a rozhodnutím č. KaPO-/6447/2026-28011/2026 zo dňa 11.03.2026, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.04.2026, bola žalobcovi priznaná právna pomoc a bol mu určený advokát Mgr. et Mgr. Dušan STRAKA, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov. Dňa 21.5.2026 bolo správnemu súdu predložené splnomocnenie pre Mgr. et Mgr. Dušana Straku.

9.Správny súd, keďže o to žalobca požiadal, podľa ust. § 107 ods. 1 písm. a/ Správneho súdneho poriadku (ďalej ako „SSP“) nariadil vo veci pojednávanie na deň 26.05.2026 so začiatkom o 11.30 hod. v pojednávacej miestnosti P1 v budove Správneho súdu v Košiciach. Tohto pojednávania sa bez vysvetlenia nezúčastnili žalobca ani jeho právny zástupca. Žalovaný neúčasť svojho zástupcu na pojednávaní ospravedlnil listom zo dňa 19.05.2026, kde súčasne vyjadril súhlas s prejednaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti. Vzhľadom k vzniknutým okolnostiam (neprítomnosť účastníkov a verejnosti na pojednávaní) správny súd mohol konštatovať splnenie zákonných predpokladov (ust. § 137 ods. 3, veta druhá SSP) na vyhlásenie rozsudku vyvesením jeho skráteného písomného vyhotovenia bez odôvodnenia na svojej úradnej tabuli. Dňa 26.05.2026 bol rozsudok v tejto veci, preto takouto formou, teda vyvesením jeho skráteného písomného vyhotovenia bez odôvodnenia na úradnej tabuli správneho súdu, vyhlásený.

10.Správny súd v konaní podľa ust. § 177 a nasl. SSP, po preskúmaní opatrenia žalovaného, po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu mapujúceho priebeh konania o nároku žalobcu na poskytnutie právnej pomoci, dospel k záveru o nedôvodnosti správnej žaloby a teda potrebe túto zamietnuť s odkazom na ust. § 190 SSP.

11.Podľa ust. § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12.Podľa ust. § 3 ods. 1 písm. c) SSP, na účely tohto zákona sa rozumie opatrením orgánu verejnej správy akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práv, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

13.Podľa ust. § 6 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

14.Podľa ust. § 177 ods. 1 SSP, správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

15.Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. (ďalej ako „zákon o právnej pomoci“), tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci:
a) v občianskoprávnych veciach, obchodnoprávnych veciach, pracovnoprávnych veciach, rodinnoprávnych veciach, v konaniach o oddlžení podľa osobitného predpisu, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „vnútroštátne spory“),
b) v cezhraničných sporoch v občianskoprávnych veciach, obchodnoprávnych veciach, pracovnoprávnych veciach a v rodinnoprávnych veciach,
c) v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení a v týchto veciach aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky,
d) oznamovateľovi protispoločenskej činnosti v konaniach súvisiacich s podaním oznámenia okrem trestného konania a konania o správnom delikte, a
e) osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu v konaniach súvisiacich s podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16.Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. a) zákona o právnej pomoci, na účely tohto zákona je právnou pomocou poskytovanie právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie, spisovanie podaní na súdy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

17.Podľa ust. § 10 ods. 1 zákona o právnej pomoci, konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosti uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

18.Podľa ust. § 25 ods. 4 Správneho poriadku, ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priečinku, pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbernú lehotu na predpísanom tlačive, ktoré vloží do poštového priečinku. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený priečinok, pošta tieto zásielky neoznamuje. V obidvoch prípadoch sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

19.Podľa ust. § 29 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán konanie preruší, ak sa začalo konanie o predbežnej otázke alebo ak bol účastník konania vyzvaný, aby v určenej lehote odstránil nedostatky podania, alebo ak účastník konania nemá zákonného zástupcu alebo ustanoveného opatrovníka, hoci ho má mať, alebo ak tak ustanovuje osobitný zákon.

20.Podľa ust. § 29 ods. 4 Správneho poriadku, správny orgán v konaní pokračuje z vlastného podnetu alebo na podnet účastníka konania, len čo pominuli prekážky, pre ktoré sa konanie prerušilo, prípadne len čo uplynula lehota uvedená v odseku 2.

21.Podľa ust. § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku, správny orgán konanie zastaví, ak účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený.

22.Podľa ust. § 54 ods. 2 Správneho poriadku, odvolanie treba podať v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia, ak inú lehotu neustanovuje osobitný zákon.

23.Podľa ust. § 60 Správneho poriadku, odvolací orgán je povinný preskúmať i oneskorené odvolanie z toho hľadiska, či neodôvodňuje obnovu konania alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

24.Podľa ust. § 62 ods. 1 Správneho poriadku, konanie pred správnym orgánom ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné, sa na návrh účastníka konania obnoví, ak
a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania;
b) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušný orgán rozhodol inak;
c) nesprávnym postupom správneho orgánu sa účastníkovi konania odňala možnosť zúčastniť sa na konaní, ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní;
d) rozhodnutie vydal vylúčený orgán (§ 9 a 13), ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní;
e) rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom.

25.Podľa ust. § 65 ods. 1 Správneho poriadku, rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať správny orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správnemu orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal (§ 58), ak ide o rozhodnutie ústredného orgánu štátnej správy, jeho vedúci na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie (§ 61 ods. 2).

26.Podľa ust. § 65 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia ho zruší alebo zmení, ak bolo vydané v rozpore so zákonom, všeobecne záväzným právnym predpisom alebo všeobecne záväzným nariadením. Pri zrušení alebo zmene rozhodnutia dbá na to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté.

27.V správnej žalobe žalobca správnemu súdu navrhol preskúmať list č. KT/17561/2024, ČRZ: 107538/2024 zo dňa 04.10.2024, označený ako „Vybavenie podnetu“ (opatrenie žalovaného), ktorým žalovaný oznámil, resp. informoval žalobcu, že jeho odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu, bolo podané oneskorene a zároveň, že vo veci nezistil dôvody na obnovu konania v zmysle ust. § 62 Správneho poriadku ani na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania v zmysle ust. § 65 Správneho poriadku.

28.Účelom zákona o právnej pomoci je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona o právnej pomoci sa pred CPP príslušným na rozhodovanie začína podaním písomnej žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na určenom tlačive. K tejto žiadosti (neskôr na výzvu konajúceho CPP) je žiadateľ povinný predložiť doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie jeho nároku na poskytnutie právnej pomoci. Podľa možností aj konajúce

CPP zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktoré vyžiada od štátnych orgánov, obcí, notárov a iných právnických osôb a fyzických osôb. Následne CPP rozhodne o žiadosti o právnu pomoc do 30 dní od jej doručenia, ak žiadosť spĺňa vyššie uvedené náležitosti.

29.Aj keď, ako vyplýva z petitu správnej žaloby, žalobca správnemu súdu navrhol zrušiť opatrenie žalovaného, ktorým bol informovaný, že jeho odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu bolo podané oneskorene, súčasne z obsahu správnej žaloby nevyplývajú také skutočnosti, ktorými by žalobca zákonnosť opatrenia žalovaného spochybňoval. Žalobca len poukázal na ochranu svojich práv vyplývajúcich z Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Listiny základných práv a slobôd, vyjadril obavu z ich porušenia zo strany orgánov verejnej správy, avšak bez akejkoľvek konkrétnej špecifikácie, akým spôsobom malo dôjsť k porušeniu niektorého z jeho práv alebo právom chránených záujmov, resp. čím mali byť jeho práva a právom chránené záujmy dotknuté postupom žalovaného tak, ako to predpokladá ust. § 2 ods. 2 SSP.

30.Keďže správny súd nie je v zásade súdom „skutkovým“, základným predpokladom úspechu v konaní pred ním je podanie náležite odôvodnenej správnej žaloby. Vymedzenie žalobných bodov v správnej žalobe je pritom v správnom súdnictve rozhodujúce pre úspech vo veci a ich zmena je časovo striktne limitovaná. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Asan 2/2020 zo dňa 29.09.2021, v ktorom tento povedal: „Na tomto mieste považuje kasačný súd za dôležité zdôrazniť, že správny súd preskúmava rozhodnutie orgánu verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (tzv. v medziach žaloby). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je správny súd viazaný a nemôže ho prekročiť. Tu platí v správnom súdnictve koncentračná zásada, keď žalobca môže žalobné dôvody síce meniť, no rozširovať ich môže len do konca lehoty na podanie žaloby. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu, a to ani v replike na vyjadrenie žalovaného, ani na pojednávaní. To znamená, že k žalobným bodom uplatneným po uplynutí lehoty na podanie žaloby správny súd nemôže prihliadnuť. Taktiež súd nemôže v odôvodnení svojho rozhodnutia argumentovať dôvodom, ktorý žalobca v rámci žaloby neuplatnil (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/34/2010 z 25. novembra 2010). ...„Správny súd nevyhľadáva za žalobcu konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktoré podľa § 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p. majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia správnym súdom, ktorým je podľa § 134 ods. 1 S.s.p. viazaný. Z uvedených ustanovení vyplýva zásada iudex ne eat ultra petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorú musí správny súd zásadne aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe podanej žaloby zákonnosť napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy.“ ...„Na základe uvedeného možno konštatovať, že od miery precizovania žalobných bodov závisí, akej ochrany sa žalobcovi zo strany správneho súdu dostane.“

31.Keďže v predmetnej veci (preskúmanie opatrenia žalovaného) nebola splnená žiadna z výnimiek viazanosti správneho súdu rozsahom a dôvodmi správnej žaloby (ust. § 134 ods. 2 SSP), správny súd bol povinný podrobiť opatrenie žalovaného súdnemu prieskumu len na základe dôvodov, ktoré boli žalobcom riadne a včas vymedzené v správnej žalobe. Nebol však povinný preskúmavať opatrenie žalovaného „ex offo“. Za postačujúce na kvalifikovaný súdny prieskum opatrenia žalovaného nepovažuje správny súd ani formálnu citáciu príslušných právnych predpisov (viď rozsudok Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 7Svk/61/2022 zo dňa 25.09.2024). Nakoľko žalobca konkrétne argumenty súvisiace s nezákonnosťou opatrenia žalovaného v súvislosti s konštatovanou oneskorenosťou pri podaní odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu neuviedol, kedy napr. nekonkretizoval, ktorú právnu otázku považuje za nesprávne vyriešenú, resp. vyriešenú v rozpore s právnou úpravou a nakoľko správny súd nie je oprávnený za žalobcu konkrétne dôvody nezákonnosti opatrenia orgánu verejnej správy vyhľadávať, správny súd nevzhliadol existenciu takého dôvodu, ktorý by zakladal nezákonnosť opatrenia žalovaného vo vzťahu k záveru, že odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu bolo žalobcom podané oneskorene.

32.Ak žalobca namieta, že mu nemožno účinne doručovať písomnosti z dôvodu, že nemá trvalý pobyt, správny súd poukazuje na ust. § 5 zákona č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej ako „zákon č. 253/1998 Z.z.“) a uvádza, že ani osoba bez stáleho pobytu nezostáva mimo dosahu doručovania. Zákon č. 253/1998 Z.z. jej poskytuje mechanizmus, prostredníctvom ktorého možno zabezpečiť doručovanie úradných písomností (občanovi, ktorému bol trvalý pobyt zrušený podľa ust. § 7 ods. 1 písm. d) až g) a ktorý sa nemôže

prihlásiť na trvalý pobyt podľa ust. § 3 alebo ust. § 4, sa umožňuje prihlásiť na trvalý pobyt v ohlasovni v mieste, kde sa zdržiava; v takom prípade sa ako miesto trvalého pobytu uvedie len obec, pričom adresa sídla obecného úradu tejto obce sa považuje za adresu občana na účely doručovania písomností od orgánov verejnej správy a iných štátnych orgánov, ako aj na účely zápisu do zoznamu voličov). Pokiaľ však takýto občan využije možnosť zriadiť si poštový priečinok (tzv. P.O.BOX), doručovanie sa uskutočňuje v súlade s ust. § 25 ods. 4 Správneho poriadku, čo je aj prípad žalobcu v tu súdom preskúmavanej veci. Absencia trvalého pobytu preto na doručovanie nemá vplyv. Ústavný súd Slovenskej republiky navyše opakovane konštatoval, že samotná aplikácia zákonom ustanovenej fikcie doručenia nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces, ak boli splnené zákonné podmienky doručovania (viď II. ÚS 561/2012). Právo na spravodlivý proces neznamená právo na doručovanie len v subjektívne najvhodnejšej forme pre účastníka, ale právo na doručovanie spôsobom, ktorý stanovuje zákon a ktorý účastníkovi umožňuje reálne vykonávať jeho procesné práva. Nakoľko v preskúmavanej veci bolo doručovanie realizované na adresu (P.O.BOX), ktorú si žalobca sám zriadil na účely prijímania poštových zásielok a túto aj uviedol v žiadosti o právnu pomoc zo dňa 08.05.2024, správny súd nezistil v postupe žalovaného žiaden neoprávnený, resp. nezákonný zásah do práv žalobcu. To, že žalobca zásielku fyzicky prevzal až dňa 29.07.2024, nemá vplyv na účinnosť doručenia, keďže zákon (Správny poriadok) výslovne viaže vznik fikcie doručenia na uplynutie trojdňovej lehoty od uloženia (pozri závery vyplývajúce z rozsudku Veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 19SVs/9/2024 zo dňa 28.10.2025 v spojení s uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Svk/18/2025 zo dňa 18.12.2025).

33.Správny súd skúmal opatrenie žalovaného aj v súvislosti so záverom žalovaného, že nie je daný dôvod na obnovu konania, ani na zmenu alebo zrušenie (prvostupňového) rozhodnutia mimo odvolacieho konania a dospel k záveru, že s takýmto záverom je potrebné sa stotožniť. Žalobca v správnej žalobe poukazoval na to, že v správnom konaní pred prvostupňovým orgánom verejnej správy predložil všetky potrebné doklady. Správny súd považoval za preukázané (zhodne so žalovaným), že žalobca požiadal prvostupňový orgán verejnej správy o poskytnutie právnej pomoci žiadosťou zo dňa 08.05.2024. Rozhodnutím o prerušení konania zo dňa 21.05.2024 prvostupňový orgán verejnej správy správne konanie prerušil za účelom, aby žalobca v určenej lehote predložil v ňom špecifikované údaje a doklady. Na základe obsahu administratívneho spisu považoval správny súd tiež za preukázané, že prvostupňový orgán verejnej správy vlastnou činnosťou zistil informácie o smrti manželky žalobcu, ako aj to, že žalobcovi v rozhodnom období neboli vyplatené žiadne dôchodkové dávky. Keďže žalobca, ako žiadateľ o právnu pomoc, požadované údaje a doklady k jeho žiadosti o právnu pomoc v určenej lehote nepredložil, prvostupňový orgán verejnej správy konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci v žalobcovej veci zastavil (prvostupňovým rozhodnutím). Vzhľadom na uvedené fakty sa správny súd stotožnil so záverom žalovaného konštatovaným v jeho opatrení, že (prvostupňové) rozhodnutie, ako aj procesný postup predchádzajúci jeho vydaniu, boli v súlade s relevantnými právnymi predpismi, rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a rešpektovalo všetky procesné podmienky ustanovené právnou úpravou. Z obsahu administratívneho spisu a tiež súdneho spisu nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by viedli správny súd k záveru o splnení niektorého zo zákonných predpokladov na obnovu konania (ust. § 62 ods. 1 Správneho poriadku), resp. na zmenu či zrušenie prvostupňového rozhodnutia mimo odvolacieho konania (ust. 65 ods. 2 Správneho poriadku).

34.K návrhu žalobcu na predvolanie a z toho predpokladané vypočutie ním označených osôb ako svedkov správny súd uvádza, že oboznámenie sa s obsahom administratívneho spisu je pre účely posúdenia zákonnosti opatrenia žalovaného absolútne postačujúce, keďže administratívny spis obsahuje všetky podklady relevantné pre vyslovenie záveru, že žalobca zmeškal zákonnú lehotu na podanie odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu. Z uvedeného dôvodu správny súd nevykonal žalobcom navrhované dôkazy (vypočutie špecifikovaných osôb), keďže ich vykonanie vyhodnotil ako neúčelné a navyše zo žalobcovho návrhu ani nie je zrozumiteľné, k akým skutočnostiam súvisiacim s opatrením žalovaného sa mali tieto osoby vyjadrovať.

35.Správny súd na záver poukazuje na závery prijaté Ústavným súdom Slovenskej republiky, podľa ktorých obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne (viď napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne

judikovaného názoru ústavného súdu základné práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania (viď I. ÚS 111/2017-17 zo dňa 08.03.2017).

36.Na základe uvedených skutočností možno zhrnúť, že pokiaľ ide o záver žalovaného o oneskorenom podaní odvolania žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu, k tejto téme žalobca v správnej žalobe a ani neskôr v zákonnej lehote na jej rozšírenie, resp. doplnenie, žiadne kvalifikované námietky nevzniesol. Správny súd nezistil nezákonnosť v postupe žalovaného pri doručovaní jeho opatrenia a vo veci záveru žalovaného, že neboli zistené dôvody na obnovu konania, ani na zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia mimo odvolacieho konania, správny súd dospel k presvedčeniu, že tento záver žalovaného je dôvodný. Správny súd preto opatrenie žalovaného posúdil ako vecne správne a zákonné a správnu žalobu z tohto dôvodu hodnotil ako nedôvodnú, ktorú je potrebnú zamietnuť (ust. § 190 SSP).

37.O trovách konania rozhodol správny súd podľa ust. § 168 SSP a keďže žalobca nemal v konaní úspech a úspešnému žalovanému zároveň v konaní nevznikli žiadne odôvodnené trovy, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať, správny súd mu nárok na ich náhradu voči žalobcovi nepriznal.

38.Správny súd v preskúmavanej právnej veci rozhodol v senáte jednohlasne v pomere hlasov 3 : 0 (ust. § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 v spojení s § 444 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že
a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažnostné body podľa písm. g) až i) sťažovateľ vymedzí tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred správnym súdom (§ 440 ods. 1, 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec

alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP; ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).